

Tiedon laatukehikko -hankkeen TIHA TP3 Tilastokeskus- ohjausryhmän kokous 5/2021

Aika: Torstaina 6.5.2021 klo 16.-16.55

Paikka: Teams

Läsnä: Kirsti Pohjanpää (pj), Jussi Heino, Hannele Orjala, Outi Ahti-Miettinen, Essi Kaukonen (sihteeri)

Poissa:

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Pohjanpää avasi kokouksen 16. Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

2. Ilmoitusasiat

Hannele Orjala siirtyy toiseen kokoukseen puolelta, edetään asialistan järjestyksen mukaisesti.

TiHA TP2 mallin pilotointi on lähdössä käyntiin Tilastokeskuksessa. Aikavaraus pilotointiin on noin 1 htpv per osallistuja. Orjala toimittaa tarkemmat tiedot pilotoinnista ohjausryhmän jäsenille sähköpostitse vielä tänään. Ohjausryhmäjäsenet voivat ehdottaa pilotointiin osallistujia sähköpostitse perjantain aamupäivän aikana.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edelliseen pöytäkirjaan ei ole tullut muutoksia.

Toivotaan käytäntönä Teamsissä peukutusta kuittauksena pöytäkirjan katsomisesta / hyväksymisestä.

4. Projektin tilannekatsaus

Meneillään olevan jakson tehtävät

Projektipäällikkö kertoi meneillään olevan jakson tehtävistä. Pilotoinnin 2 vaihe on hyvin organisoituna hyvin käynnissä. Mittaristoa on viety eteenpäin pilotoinnin edetessä.

Laatukriteerien ja mittareiden lausuntokierroksesta on keskusteltu TiHA hankkeessa ja sovittu työnjaoista, ks. kohta 5.

Tietoaineistojen laatukriteerien ja mittareiden hallintamallin alustava tiivis luonnos on tuotettu, ks. kohta 6.

EOppiva kurssin alustava karkea suunnitelma on tehty, ks. kohta 7.

Tulevia käyttöönottoon ja sen tukeen liittyviä tarkempia töitä on lähdetty tunnistamaan ja jäsentämään. ks. kohta 8. Edessä on myös priorisointeja tarkemmista tehtävistä. Jäsentelyn tavoitteena on tunnistaa selkeitä työkokonaisuuksia tuotostavoitteineen projektin jatkoajalle, jotta osallistuvat organisaatiot voivat suunnitella oman työpanoksensa.

Resurssitilanne ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden tilanne ja erityistarpeet

Meneillään olevien ja syyskauden töiden valossa on käyty resurssikeskusteluja. Janika Tarkoman (50-60) ja Mervi Haakanan (50) osuuden nosto. Jennika Leino jää pois projektista kevätkauden jälkeen.

Syksyn tarkemmat työt on oleellista kiinnittää ja kevätkauden työt tunnistaa 10.6.2021 laajan projektiryhmän työpajassa, jotta muut osallistujat voivat varautua näihin töihin.

TiHA-hankkeen mahdolliset muutosehdotukset ja muut ehdotukset

14.4.2021 pidettiin TiHA hankkeen järjestämä kuntien keskustelutilaisuus tiedon laatukriteereistä. Laatukriteerien esittelyn lisäksi puheenvuorot kahdelta pilotilta (Jaana Lehtilä, Vero ja Antti Jakobsson, MML) ja kahdelta kunnalta. Tilastokeskuksesta osallistuivat Essi Kaukonen, Outi Ahti-Miettinen, Jarmo Ranki ja Jari Kosonen. Palaute oli positiivista ja kannustavaa. Laatukriteerit mittareineen nähtiin tervetulleena työkaluna erityisesti kuntasektorin tiedolla johtamisen hankkeissa ja aloitteissa.

22.4.2021 TiHA-tilaisuus, joka keskittyy tiedon avaamisen prosessiin ja käytänteisiin, työpaketti 2. Malli on kehityksen alkuvaiheessa. Tilaisuus sai positiivista palautetta. Tiedon laatu nousi esille useassa ryhmäkeskustelussa. Tilastokeskuksesta osallistui ainakin Essi Kaukonen ja Markku Huttunen.

ARKKI ryhmän kokous 3.6.2021, asialistalla kakki TIHA työpaketit, tiedon laatukehikkohankkeen osalta laatukriteerit ja mittarit. Hallintamalliasiat on siirretty marraskuun kokoukseen kaikkien TiHA työpakettien osalta.

TiHA verkkotilaisuuksista on tallenteet, joten jälkepäinkin näihin tilaisuuksiin voi palata. Tallenteet löytyvät [Hankkeen tilaisuudet ja ajankohtaiset kuulumiset -sivulta](#).

Tulevat tehtävät ja niihin liittyvät riskit

2. vaiheen pilotointi etenee edelleen. Mittarikehityksen lisäksi siirrytään tarkastelemaan laatukriteerikokonaisuutta.

Tulevalla kaudella on työn alla myös käyttöönottoa tukevien syksyn töiden tarkentaminen, jäsentely ja keskusteluttaminen. Erityisriskinä ydinprojektiryhmän ajankäyttö tämän ja pilotoinnin kesken. Projektipäällikkö kantaa päävastuun tulevien töiden jäsentämisestä, myös ajankäytöllisesti. Toinen riskinpaikka laajan projektiryhmän riittävä osallistaminen, jo ennen 10.6.2021 pajaa, jolloin syksyn työt on tarkoitus kiinnittää ja 2022 työt keskustella alustavina tarkennettuina töinä myös resurssivarausten näkökulmasta. Erityiskysymyksenä tulevaisuudessa myös hankintojen suunnittelu ja kilpailutustarpeiden selvittäminen. Ohjausryhmä totesi, että hankintojen osalta kannattaa olla yhteydessä Tuija Hämäläiseen.

5. Evästettäväksi: Tiedon laatukriteerien lausuntokierros

TiHA hanke on ehdottanut harkittavaksi, että syksyllä siirryttäisiin suoraan lausuntokierrokseen ilman avointa kommentointikierrosta. Ehdotus on, että lausuntokierros toteutettaisiin 6 viikon pituisena hieman aikaistettuna lokakuun ympärillä, aikataulu katsottaisiin vielä yhteen työpaketti 4 API linjausten lausunnon kanssa.

Lausuntokierros tullaan toteuttamaan VM lausuntona Lausuntopalvelussa. Lausuntokierros edellyttää ruotsinnosta ja VM hoitaa tämän. Aikaa tulee varata pari viikkoa minimissään kääntämiseen.

Haasteita ja projektipäällikön ehdotuksia niiden kohtaamiseen:

- Laatuksiteerien ja mittareiden kypsyys lausuntokierrokselle:
→ Kesäkuun pilotoinnin yhteenvedon yhteydessä arvioidaan laatuksiteerien ja mittareiden kypsyys lausuntokierrokselle (tämä on sovittu jo aiemmin ohjauksessa ja laajassa projektiryhmässä).
- Laatuksiteereiden ja erityisesti mittareiden testaus ja käyttöönotto-pilotointi jatkuu projektin aikana, miten nämä huomioidaan lausunnon lausuntojen rinnalla tai niiden jälkeen? Lausuntokäytännöt ja suosituksen pysyvyys ja päivitysmekanismit ovat vielä osin avoimet
→ Projektipäällikkö selvittää asian TiHA hankevetäjäpalaverissa.
- Ruotsin käännöksellä on tiukka aikataulu ja vieraat kääntäjät.
→ Toimitetaan sopiva taustamateriaali. Tähdätään viimeistellympään käännökseen itse suosituksessa, myös käännöstä voi lausua.
- Avoimen kommentointikierroksen poisjättäminen
→ Arvioidaan pilotoinnin yhteenvedon yhteydessä kesäkuussa.

Ohjausryhmä totesi keskustelussaan, että lausunnoissa on järkevää edetä TiHA hankkeen käytäntöjen mukaisesti. Lausuntokierroksen jälkeen on hyvä olla hankkeen aikana riittävästi työstöaikaa lausuttujen asioiden huomioimiseen vielä projektin aikana. Projektipäällikkö selvittää vielä lausuntojen käytäntöjä TiHA hankevetäjätapamisessa.

6. Hyväksyttäväksi eteenpäin vietäväksi: Laatuksiteerien ja mittareiden hallintamalliluonnos

Laatuksiteerien ja mittareiden hallintamalli sisällytetään tämänhetkisten TiHA näkemysten mukaisesti laatuksiteerien suositukseen. Toisaalta hallintamalleja käsiteltäneen TiHA kokonaisuuden osalta marraskuun ARKKI-kokouksessa. ARKKI valmistelukokouksessa tuli esille tarve yhtenäistää hallintamalleja, eli tällaista yhtenäistämistyötä ajatellen alustavien hallintamallin ajatusten on hyvä olla olemassa. Projektipäällikkö totesi, että hallintamallin osalta kannattaa osin avoimesta tilanteesta ja suositukseen liittämisen näkökulmasta lähteä liikkeelle kohtalaisen suppeasta työkalun hallintamallista.

Projektipäällikkö esitteli laatuksiteerien ja mittareiden hallintamallin perusajatuksia. Hallintamallin tavoite on varmistaa se, että laatuksiteereiden ylläpidolle ja kehittämiselle on määritelty selkeät vastuut ja keskeiset tehtävät. Hallintamalliluonnos ei ota kantaa tehtävien tarkempaan toteuttamiseen, vaan nämä jätetään roolien määritettäväksi, ei myöskään kriteerien käytön seurantaan ja ohjaukseen. Hallintamalliluonnos ei ota kantaa toimijoihin, jotka rooleista huolehtivat. Keskeiset roolit ovat Ohjaaja, Vastaava ja Käyttäjä. Käyttäjät ja Vastaava voivat yhdessä muodostaa verkostoja. Hallintamallissa kuvataan karkeasti myös laatuksiteerien ja mittareiden päivityksen toimintatavat.

Todettiin että jatkuvuuden takia hallintamallia on hyvä työstää ja tuoda esille ja sen on hyvä olla myös mukana suosituksessa.

Ohjausryhmä nosti esille myös tiedonhallintalautakunnan alajaostot mahdollisesti hallintamalliin liittyvänä tahona. Projektipäällikkö varaa palaverin asiasta Leena Storgårdsin ja Outi Ahti-Miettisen kanssa.

Päätös: Hyväksyttiin laatukriteereiden ja mittareiden hallintamalliluonnos alustavana työnä, jonka kanssa voi edetä. Ohjausryhmä voi kommentoida yksityiskohtia vielä ensi viikon aikana. Palataan tarpeen mukaan asiaan seuraavassa ohjausryhmäkokouksessa.

7. Hyväksyttäväksi: eOppivakurssin alustava karkea suunnitelma

Projektipäällikkö esitteli alustavaa karkeaa suunnitelmaa eOppiva-kurssista, joka tukee laatukriteerien ja mittareiden ymmärtämistä ja jalkauttamista. Koulutuspäällikkö Marika Jokinen on ollut mukana tekemässä suunnitelmaa.

Ohjausryhmä totesi, että eOppiva on toimiva ratkaisu ja lisäksi hankesuunnitelman mukainen toimenpide. Ohjausryhmä kannatti kyseisen kurssin toteuttamista. Keskustelussa todettiin, että on hyvä, että Marika Jokisen työpanos tähän on jo alustavasti sovittu kevätkaudelle 2022. Ohjausryhmä nosti esille sen asian, että eOppiva on valtionhallinnon palvelu, joten on tärkeää huomioida myös muut tahot, kuten kunnat. Riittävän aikaisessa vaiheessa on siis hyvä selvittää, miten kurssin sisältö voidaan näille muille toimijoille jakaa.

Päätös: Hyväksyttiin alustava eOppivakurssin suunnitelma edellyttäen, että selvitetään kurssin jakelu myös muille toimijoille, erityisesti kuntasektorille. Kurssitoteutuksen tilanne arvioidaan ohjausryhmässä vielä marraskuussa 2021.

8. Evästettäväksi: Syyskauden töiden täsmentäminen ja 2022 tehtävien tunnistaminen

Tämän kohdan käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen 26.5.2021. Ohjausryhmä kehotti tarkastelemaan tehtäviä myös resurssien valossa.

Ohjausryhmä nosti esille myös sen, että olisiko TiHA työpakettien portaalien ja ohjeistusten osalta hyvä tehdä yhteistyötä, ennen kaikkea siksi, että käyttäjän olisi helpompaa lähestyä samalla tavalla tehtyjä asioita, mutta myös siksi, että voitaisiin hyödyntää samoja hyväksi osoittautuneita toimijoita.

9. Muut asiat

Työn alla on Tilastokeskuksen projektiseuranta 30.4.2021, takaraja 7.5.2021.

Laatuhanketta on esitetty Tilastokeskuksen uudelle pääjohtajalle 30.4.2021, Kaukonen varaa jatkokeskusteluajan.

VM ohjausryhmä 17.6.2021, asialistan käsittely seuraavassa kokouksessa

TK katselmointi ma 21.6. klo 13-14.30 varattu Tilastokeskuksen tapahtumiin, alustavan agendan käsittely seuraavassa kokouksessa

Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen strategisten tavoitteiden lausunto on toimitettu Lausuntopalveluun Tilastokeskuksen osalta.

TiHA työpaketti 4 API-linjaukset on onnistuneesti pilotoitu Tilastokeskuksessa, kiitokset osallistujille ja erityisesti Markku Huttuselle ja Jennika Leinolle, jotka koostivat pilotoinnin näkemykset TiHA hankkeelle.

TiHA työpaketti 2 pilotointi Tilastokeskuksessa on lähössä liikkeelle, ks. ilmoitusasiat.

Syyskauden ohjausryhmäkokousten varaukset. Päätettiin jatkaa kerran kuussa, 1-1,5 tunnin varauksella.

Tiedoksi [Ison Britannian Data Quality Framework](#), joka on julkaistu KV benchmarkkauksen jälkeen.

10. Seuraava kokous

26.5. klo 8-8.50.

Jakelu:

Tiedon laatukehikko TiHATP3 Teams-työtila sekä Tiedon laatukehikon verkkosivut